عنوان:

ارزیابی مهارت های برنامه ریزی درسی اساتید علوم پایه دانشکده پزشکی مشهد

نویسندگان: مهری یاوری[1] *- محمدصدرا شجاعی راد[1] - شبنم نیرومند[1]

۱- مرکز تحقیقات آموزش علوم پزشکی. دانشگاه علوم پزشکی مشهد. مشهد. ایران

* yavarim@mums.ac.ir

مقدمه:

مهارت برنامه‌ریزی درسی قابلیتی است که شامل سازماندهی یک سلسله فعالیت‌های یاددهی و یادگیری به منظور ایجاد تغییرات مطلوب در رفتار یادگیرنده و ارزشیابی میزان تحقق این تغییرات است. بنابراین چنین مهارتی قطعا سنگ بنای آموزش پزشکی باکیفیت و ازجمله وظایف و صلاحیت‌های محوری برای ایفای نقش به عنوان مدرس برای اساتید علوم پزشکی محسوب می‌شود. این مطالعه با هدف ارزیابی وضعیت مهارت برنامه ریزی درسی در اساتید علوم پایه دانشکده پزشکی مشهد طراحی شده است.

روش:

این پژوهش یک مطالعه مقطعی تحلیلی است که در دانشگاه علوم پزشکی مشهد در سال ۱۴۰۳-۱۴۰۲ انجام شد. جامعه آماری شامل ۱۴۲ عضو هیأت علمی علوم پایه دانشکده پزشکی بود که با روش نمونه‌گیری در دسترس، ۱۰۴ نفر وارد مطالعه شدند. داده‌ها با استفاده از پرسشنامه استاندارد افشین (۱۳۹۳) جمع‌آوری و با نرم‌افزار SPSS نسخه ۱۹ و آزمون‌های تی مستقل، آنووا، من ویتنی و کروسکال والیس تحلیل شد. ملاحظات اخلاقی پژوهش شامل اخذ کد اخلاق، رضایت آگاهانه و محرمانه بودن اطلاعات رعایت شد.

یافته‌ها:

از مجموع ۱۰۴ شرکت کننده با میانگین سنی ۸±۴۴.۹۸ سال، ۵۲ نفر (۵۰٪) مرد بودند. یافته ها نشان داد که مهارت برنامه‌ریزی درسی تنها با دو متغیر سن و وضعیت استخدامی ارتباط آماری معنادار دارد (به ترتیب P =۰.۰۰۶ و P=۰.۰۳۲). به‌طوری که اساتید مسن‌تر (بالای ۴۵ سال) و افراد با وضعیت استخدامی «ضریب K» نمرات بالاتری کسب کردند. سایر متغیرهای مورد بررسی شامل جنسیت، سابقه کار، وضعیت تاهل، گروه آموزشی، مرتبه علمی و تعداد دوره‌های توانمندسازی آموزشی، ارتباط معناداری با نمره مهارت برنامه‌ریزی درسی نشان ندادند.

جدول شماره ۱: بررسی ارتباط میان سن و نمره مهارت برنامه‌ریزی درسی

سن	تعداد (درصد)	نمره (میانگین-انحراف معیار)	p value
≥45	۵۷ نفر (۵۴.۸٪)	44.96±11.4	0.006
<45	۴۷ نفر (۴۵.۲٪)	50.80±9.95	

جدول شماره ۲: بررسی ارتباط میان وضعیت استخدامی و نمره مهارت برنامه‌ریزی درسی

وضعیت استخدامی	تعداد (درصد)	نمره (میانه(حداقل-حداکثر))	p value
ضریب K	۸ نفر (۷.۷٪)	(50-61)54.80	0.032
پیمانی	۲۹ نفر (۲۷.۹٪)	(26-61)43	
رسمی آزمایشی	۳۳ نفر (۳۱.۷٪)	(26-67)50	
رسمی قطعی	۳۴ نفر (۳۲.۷٪)	(29-61)43	

نتیجه‌گیری:

پژوهش حاضر نشان داد مهارت برنامه‌ریزی درسی اساتید در دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد تنها تحت تأثیر سن و وضعیت استخدامی است و با عواملی مانند سابقه کار، مرتبه علمی و تعداد دوره‌های توانمندسازی ارتباط معناداری ندارد. این یافته حاکی از آن است که تجربه زیسته و وضعیت کاری باثبات‌تر، که با امنیت شغلی بیشتر همراه است، بیش از مرتبه علمی، آموزش‌های مقطعی و تعداد سالهای تدریس بر کسب این مهارت اثرگذار است. بنابراین، لازم است در برگزاری دوره های توانمندسازی اساتید تغییرات جدی به عمل آید و به‌جای تأکید صرف بر جلسات سخنرانی و کارگاه آموزشی، ایجاد سازوکارهای حمایتی مانند پروژه محوری، آموزش مربیان، مشارکت در بازنگری برنامه های درسی و سیاست‌های انگیزشی سازمانی پیشنهاد می‌شود.